

Ömsesidig och språklig samspel (blankett för personalen)

Med det här verktyget utvärderas förverkligandet av följande kvalitetsindikatorer:

Personalen samspelar med barn på ett sätt som motsvarar deras utveckling, intressen och förmåga att lära sig.

Personalen använder språket på ett så rikt och mångsidigt sätt som möjligt och med hänsyn till barns ålder och utvecklingsnivå. Personalen anpassar sitt språkbruk efter barns erfarenhetsvärld, ger språkliga uttryck för verksamheten och uppmuntrar barn att delta i det dagliga språkliga samspelet i enlighet med sina egna förutsättningar och färdigheter.

Med det här verktyget kan personal inom småbarnspedagogiken utvärdera sina möjligheter att använda ett språkligt rikt och mångsidigt samspel på ett sätt som stöder barnens utveckling och lärande. Enligt grunderna för planen för småbarnspedagogik (2022) stärks barnets situationsmedvetna språk användning i samspelet med personal och kamrater. Olika situationer bör också innehålla möjligheter att berätta, förklara. Att personalen konsekvent sätter ord på och diskuterar det man gör samt att leka med språket, benämna saker och använda beskrivande ord främjar utvecklingen av barnens språkliga minne och ordförråd.

Med verktyget kan personalen utvärdera samspel som utmanar och uppmuntrar barnen att lära sig. Utvärderingen fokuserar på personalens möjligheter att skapa en atmosfär som bidrar till lärande och utmana barnen till problemlösning. Med verktyget utvärderas beaktandet av barnens individuella egenskaper och känslor som en del av lärandet. Med verktyget utvärderas också personalens möjligheter att använda ett rikt och mångsidigt språk med barnen samt använda metoder och material som stöder den språkliga utvecklingen i barngruppens verksamhet.

I verktyget utvärderas hur påståendena i utvärderingsverktyget förverkligas med tanke på både den anställdas eget perspektiv och gruppens verksamhet.

Exempel på påståenden:

- Med mitt samspel skapar jag en trygg och positiv atmosfär som uppmuntrar barnen att pröva på nya saker.
- Jag utmanar barnen att lösa problem i vardagliga samspelssituationer.
- Jag erbjuder barnen mångsidiga möjligheter och sätt att visa sina intressen och synvinklar.
- Jag använder ett rikt, beskrivande och mångsidigt språk när jag talar med barnen.
- Vi erbjuder barnen möjligheter att producera egna texter och berättelser med olika redskap och på olika sätt.

Frågor att fundera över i anknytning till verktyget:

- I vilka situationer är det språkliga samspelet utmanande? I vilka situationer är det språkliga samspelet lätt?

- På vilket sätt uppmuntrar vi barnen att delta i samtal? Hur beaktar vi barnens intressen som en del av samtalen?
- Hur kan vi dra slutsatsen att metoder och samspelessätt som vi använder är funktionella ur barnets perspektiv?
- På vilka sätt stöder vi barnens positiva uppfattning om sig själv som lärande individer? Fäster vi uppmärksamhet vid detta hos varje barn?
- Vad intresserar barnen? På vilket sätt utnyttjar vi barnens intressen som en del av inläringen av språkliga färdigheter?

De som har deltagit i utvecklingen av verktyget är Jenni Salminen (Jyväskylä universitet), Sivi Harkoma (Helsingfors universitet), Annukka Pursi (Helsingfors universitet), Nina Sajaniemi (Östra Finlands universitet), Susanna Kinnunen (uleåborgs universitet), Maarit Silvén (Åbo universitet) och Marja-Kristiina Lerkkanen (Jyväskylä universitet)